ინგლისური ენის დიალექტები და მათი ქართულ ენაზე თარგმნის პრობლემა

ანა ჩინოიან

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში ფილოლოგიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის

მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

უცხო ენათა ფილოლოგია (ანგლისტიკა, გერმანული ფილოლოგია, რომანული ფილოლოგია) და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა)

მიმართულება: ანგლისტიკა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო მატარაძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2015

სარჩევი

აბსტრაქტი 3
შესავალი 5
თავი I. დიალექტი როგორც სოციოლინგვისტური ფენომენი
1.1 ვარიაცია, დიალექტი და აქცენტი7
1.1.1 ვარიაცია
1.1.2 დიალექტი
1.1.3 აქცენტი11
1.1.3.1 სტანდარტული ინგლისური აქცენტი
თავი II. ლონდონური კოკნი და დიდი ბრიტანეთის სხვა დიალექტები
2.1 დიალექტები დიდ ბრიტანეთში
2.2 სტანდარტული ბრიტანული ინგლისური15
2.2.1 სტანდარტული ინგლისურის ისტორია
2.3 კოკნის ისტორია
2.3.1 კოკნი როგორც რითმული სლენგი
2.3.2 კოკნი ლიტერატურაში
თავი III. დიალექტის თარგმნის სტრატეგიები
3.1 თარგმანი და თარგმნის პროცესი
3.2 სიტყვასიტყვითი vs. თავისუფალი თარგმნა
3.3 მთარგმნელობითი ხერხები
3.4 დიალექტის როგორც კულტურული რეალიის თარგმნის სირთულე 30
თავი IV. დიკენსის "პიკვიკის კლუბის ჩანაწერებში" გამოყენებული კოკნი და მისი
ქართული თარგმანი
4.1 ჩარლზ დიკენსი და მისი რომანი "პიკვიკის კლუბის ჩანაწერები" 35
4.2 კოკნი "პიკვიკის კლუბის ჩანაწერებში" და მისი ქართული თარგმანი 37
დასკვნა
გამოყენებული ლიტერატურა 54
დანართი

Translaiton of English Language Dialects into Georgian

Abstract

Ann Chinoian

The paper is devoted to the problem of translation of dialects in general and the translation of English language dialects into Georgian, in particular. It aims to reveal the complexities associated with their translation and, to identify the effectiveness of the strategies employed by translators for recreating the adequate effect in the target text.

This research is very important but is poorly studied. Generally, translating dialects is a great challenge and the reason for this is the cultural phenomenon, as it is directly connected with a specific country and its culture and therefore rendering dialects is especially difficult in translation. Apart of this, it means that, on the one hand, a translator has to maintain the adequate effect of the source text and its cultural phenomenon, and on the other hand, there is the threat of over-substitution of the target language dialects.

The research is based on the comparative analysis of Charles Dickens' novel *Pickwick Papers* and its Georgian translation by Mary Ianqoshvili and Natela Keshelava. The selection of this particular text was determined by an abundant use of cockney dialect in the novel. There are 243 examples of cockney dialect in the source text and all these examples with their Georgian translation are provided in the appendix. And for the comparative analysis some of these examples have been identified and compared with their Georgian translation. The texts were analyzed by using domestication and foreignizing strategies proposed by Venuti. The research showed that in the majority of instances domestication strategy is used for rendering cockney in the target language, though there are cases when the effect of the dialect are lost in Georgian, however, the loss, in some instances, is compensated in different parts of the text.

The paper consists of an introduction, four chapters, conclusion, a list of references and an appendix.

The first chapter is concerned with the dialect in general and the related terms, such as variation and accent. The second chapter discusses English dialects, namely cockney – its

etymology and history. The third chapter is dedicated to the overview of translation strategies employed in the translation of dialects. The forth chapter offers the comparative analysis of Charles Dickens' "Pickwick Papers" and its Georgian translation.

The conclusion sums up the results of the research.